

TIL DET FÆLLES BEDSTE

Et inspirationskatalog med
12 spændende eksempler
på folkeoplysning for, med
og om flygtninge

Indhold



6

En fælles fysisk oplevelse

4 Base to Go skal hjælpe flygtninge i job

AOF Midt, Silkeborg

6 En fælles fysisk oplevelse

DATS, Langeland

8 Genbrug som vej til integration

DOF Allerød Fritidsskole

10 Uledsagede flygtninge har godt af et efterskoleophold

Faxehus Efterskole

12 En vej til det danske arbejdsmarked

FOF, Esbjerg

14 En ny tilværelse i Danmark

Fokus, Aalborg

16 Unge får afmystificeret flygtninge

Struerskolen

18 Dansk – morgen, middag og aften

Uldum Højskole

20 Guider bygger bro mellem flygtninge og kulturliv

Kulturelt Samråd, Furesø

22 Skoleelever og flygtninge mødes omkring musikken

Kulturhus Klaverfabrikken, Hillerød

24 En dåseåbner til Danmarks asylansøgere

Mellemfolkeligt Samvirke, Avnstrup

26 Her lærer de mere end sprog

Ungdomsskolen Kolding



22

Skoleelever og flygtninge mødes omkring musikken



12

En vej til det danske arbejdsmarked



10

Uledsagede flygtninge har godt af et efterskoleophold

Lad jer inspirere!

Det er til alles gavn og glæde, hvis flygtninge får en god start på deres nye tilværelse her i Danmark. Som folkeoplysere vil vi gerne give vores bidrag til, at det lykkes. Og vi er allerede godt i gang.

Her i inspirationskataloget finder du 12 artikler, der beskriver konkrete initiativer, som folkeoplysende skoler og foreninger allerede har gennemført.

Initiativerne afspejler den mangfoldighed, der præger vores muligheder for at give flygtninge en bedre start. Der er cases, der viser, hvordan vi kan gøre flygtningene klogere på det danske sprog og det danske samfund. Der er cases, der ruster flygtningene til at få en plads på det danske arbejdsmarked. Og der er cases, der viser, hvordan vi gennem dialog og mødet mellem mennesker kan bygge bro mellem vores kulturer og skabe gensidig accept og forståelse.

Hvis du vil høre mere om en af aktiviteterne, er du velkommen til at kontakte arrangørerne. Der er kontaktoplysninger ved hver artikel.

De 12 cases udgør kun et lille udsnit af de mange flygtningetiltag, som de folkeoplysende skoler og foreninger har gang i. Men der er plads til endnu flere. Vores håb er derfor, at inspirationskataloget vil give næring til mange nye projekter – både i og uden for folkeoplysningen.

God læsning!

Med venlig hilsen
Folkeoplysning for flygtninge*

*Folkeoplysning for Flygtninge er et initiativ, der består af Dansk Folkeoplysnings Samråd og 23 af DFS' medlemsorganisationer. Du kan se medlemslisten på bagsiden.

Hjemmeside: www.folkeoplysningforflygtninge.dk

Facebook: Folkeoplysning for Flygtninge

Kolofon

Maj 2016. Dette hæfte er udgivet af Folkeoplysning for Flygtninge.

Redaktion: Michael Voss og Søren Hansen

Lay-out: Kathrine Egemar Oplag: 4.000 Forsidefoto: Helga Theilgaard

Kontakt til Folkeoplysning for Flygtninge: Trine Bendix, sekretariatsleder, DFS, tbk@dfs.dk, 33 26 03 73

Michael Voss, informationskonsulent, DFS, mv@dfs.dk, 33 26 03 74.

www.folkeoplysningforflygtninge.dk





Base to Go skal hjælpe flygtninge i job

.....

AOF Midt, Silkeborg har startet den socialøkonomiske virksomhed Base to Go. Målet er, at flygtningene skal kunne finde et frirum, få kvalitetstid og skabe et netværk. Og der er mange, der har glæde af initiativet.

Mere end 800 flygtninge har deres daglige gang på det lokale sprogcenter, men efter undervisningen mangler de social kontakt og muligheden for at øve det danske, som de har lært. De føler sig isolerede, fordi de ikke kender nogen i lokalsamfundet. Base to Go bidrager til bedre integration. Ud over Line Skipper, som er

daglig leder af projektet, er der ca. 15 frivillige, der bruger hver alt fra 3 til 15 timer pr. måned for at gøre en indsats over for flygtningene.

Nogle frivillige kommer blot for at være samtalepartnere, så flygtningene får trænet deres danske, andre hjælper med at læse breve og forklare, hvordan man begår sig i samfundet.

Aktiviteterne er samlingspunktet

I kraft af AOF Midts lokaler i Ørnsøcentret kan Base to Go tilbyde flygtningene en lang række aktiviteter, lige fra at spille spil, male og sy til bord-



fodbold, bordtennis og fitness. Desuden er der plads til boldspil og hockey. Ydermere er der etableret et samarbejde med ungdommens Røde Kors, der kommer og aktiverer børnene.

Aktiviteterne er et samlingspunkt, men noget af det, flygtningene vægter allerhøjest ved at komme i centret, er at kunne øve dansk. Samtidig er sproget en vigtig faktor i forhold til at komme videre i job. Silkeborgs borgere støtter også aktivt op om projektet i den såkaldte byttebiks, hvor borgerne kan aflevere brugt tøj og legetøj. Og der er stor omsætning. Varerne ligger ikke længe på hylderne, førend de skifter ejermand.

I takt med at flygtningene får deres vante gang i centret, bliver

de tilbudt en slags forpraktik, hvor de arbejder med i centrets køkken, så de ad den vej lærer at begå sig på en arbejdsplads, inden de kan komme i rigtig praktik. Blot det at holde pauser i arbejdsdagen, som falder helt naturligt for en etnisk dansker, er et ukendt fænomen for flygtningene.

Målet er integration

På længere sigt skal de aktiviteter, der kan eksistere under folkeoplysningsloven, rykkes over i aftenskoleregi, som igen er et skridt i retning af integration.

Kontakt

Line Skipper lsk@aof.dk

<https://www.facebook.com/Base-toGo>

Base to Go har åbent tre dage om ugen – tirsdag og torsdag fra 14.30-19.30 og lørdag fra 11.00-16.00.

I cafeen kan flygtningene købe varm mad for henholdsvis 10 og 15 kr. for børn og voksne.

Bag projektet står Claus Jørgensen, direktør AOF Midt, Line Skipper, daglig leder og Heidi Larsen, køkkenleder og flexjobber.



En fælles fysisk oplevelse

.....

Med headset på bevæger publikum og skuespillere i teaterløbet RUNNING rundt på Langeland, mens de lytter til en fortælling om løb, flugt og udmattelse. Det er en del af DATS' projekt Digitale Døråbnere, som skaber meningsfulde møder mellem flygtninge og lokale på Syd fyn.

Det er ikke hver dag, at man har muligheden for at deltage i en løbende teaterforestilling, men det er præcis, hvad en masse mennesker fik mulighed for at opleve d. 19. og 20. marts på Langeland. Her bød DATS og Langelands Efter-skole nemlig velkommen til en grænsedbrydende teateroplevelse

skabt af den eksperimenterende teatergruppe Circonflex.

At svede og kæmpe sammen
Teateroplevelsen RUNNING er et såkaldt Audio-run. Peter Rafn Dahm, den lokale DATS-konsulent, fortæller, hvad det handler om: "Tilskuerne løber og lytter til

fortællinger om at løbe. Løbe for at dyrke og mærke sin krop, løbe for at vinde, løbe for livet. Være på flugt. Skuespillerne guider løbet igennem omgivelser, der spiller op til fortællingerne, så virkeligheden bliver til scenografi. Med mellemrum bryder skuespillerne også ud af løbet og lægger krop og karakter til det man hører. Eller interagerer fysisk med det løbende publikum, ikke mindst for at fastholde "gnisten" og en følelse af "team spirit" eller fællesskab. Det fysiske fællesskab, at løbe, ånde, svede, kæmpe sig igennem ruten og dens fortællinger sammen med 20 andre, er en helt særlig dimension i Running."



Fællesmenneskeligt

I et interview fortæller teatergruppen Circonflex, hvordan de udviklede ideen: "Vi brugte rigtig lang tid på at prøve at sætte os ind i hovedet på flygtningene. Hvordan det var at være på flugt. Men det har vi jo ingen som helst forudsætning for at begribe eller forstå.

I stedet tog vi udgangspunkt i den fællesmenneskelige erfaring, der ligger i at løbe. Det, vi kan, er at prøve at gøre det relaterbart gennem kroppen, og på den måde prøve at forstå."

Under løbet, der varer cirka 40 minutter, opbygger deltagerne en samhørighed. "Denne samhørighed "forlænger" vi ved at samle deltagerne omkring et måltid mad bagefter, hvor vi "bryder brød" sammen og udveksler oplevelser – af løbet eller af det, løbet fremkaldte i os af minder, følelser, tanker og associationer."

Jeg eksisterer

Forløbet bliver dokumenteret med action camera, så alle deltagere kan gense sig selv og genopleve eller fastholde en helt særlig oplevelse, som asylansøgere og danskere har delt med hinanden. Det er arrangørernes fornemmelse, at asylansøgere, der lever en

eksistentielt meget usikker og flygtig tilværelse, finder en særlig positiv bekræftelse i at opleve sig selv dokumenteret som aktive og handlende mennesker: "Se selv, jeg var der, jeg var med, jeg gjorde det. Jeg er her, jeg eksisterer".

Et andet slags møde

"I de fem teaterløb, der blev afviklet henover weekenden, deltog en blanding af tilflyttere, flygtninge, asylansøgere og lokale, såvel som både efterskoleelever, familier og pensionister.

Vi kunne se, at den fælles fortælling og den fælles fysiske oplevelse kunne bidrage til et andet slags møde, end det man oplever til daglig. At oplevelsen for en kort stund kan opløse nogle af vores forskelligheder, og åbne nye døre i kraft af den kropslige erfaringsverden, som vi alle sammen deler," siger Peter Rafn Dahm.

Kontakt

Peter Rafn Dahm, peter.dahm@mail.dk

DATS – landsforeningen for dramatisk er en landsdækkende teaterorganisation, der arbejder lokalt, regionalt og på landsplan for at styrke og udvikle teater i Danmark.

Teatergruppen Circonflex skabte "Running" til en stor verdensteaterfestival i Belgien. Her markerede man 100-året for 1. Verdenskrigs afslutning med temaet "On the run" - at være "På flugt".

Teateroplevelsen er en del af DATS's projekt "Digitale Døråbnere", som sætter fokus på, hvordan man kan skabe meningsfulde møder mellem flygtninge og lokale på Sydfyn gennem teater, historiefortælling og digital kommunikation.

"Digitale Døråbnere" er lokaliseret i Lange-land-Svendborg området, der senest har modtaget rigtig mange asylansøgere.

Genbrug som genvej til integration

.....

Hver torsdag mødes 30 kvinder i håndarbejdslokalet på Engholmskolen i Allerød. Knap halvdelen er for nylig kommet hertil som flygtninge fra Eritrea, Syrien og Afghanistan. Resten har boet i Allerød og andre nordsjællandske byer i længere tid. De er fælles om at skabe nye spændende håndarbejdsdesign af genbrugsmateriale.

Som start hver torsdag fortæller to kvinder deres historier. Derefter fordeler deltagerne sig på fem forskellige workshops med f.eks. tekstiltryk på duge, smykker af kobberledning eller hækede gulvtæpper af lagner. Alt er i genbrug. I håndarbejdet taler man fælles sprog, og forstår hinanden, og heraf udspringer det gensidige kulturmøde og mangfoldigheden. Selvom man ikke kan tale dansk, kan man godt forstå, hvad en synål skal bruges til. Der bliver talt om stort og småt hen over håndarbejdet. Midt i det hele råber Hasia: "Jeg kan sy på

symaskine, Jubii". Dette er hendes første møde med foreningslivet. "I gamle dage sad man om bordet og strikkede eller broderede, og der blev fortalt historier. Det vil vi gerne genoplive" siger skoleleder Lena Becker, DOF Allerød Fritidsskole.

Skjult integration

"Vores fordel er, at det er "skjult" integration. F.eks. er der en kvinde fra Afghanistan, der er uden familie og venner i Danmark. Hun skal mødes uden for kurset med to andre kvinder på holdet, der også har anden etnisk baggrund,

men som har været i Danmark i længere tid. Der er også en dansk mentor, som vil hjælpe hende," fortæller Henriette Rolf Larsen, der er underviser.

Indvandrerkvinderne på holdet er fra Palæstina og Irak. De oversætter, da halvdelen af flygtningekvinderne ikke taler dansk. Derudover deltager en iransk kvinde, der er uddannet bydelsmor. Hun oversætter også. Samtidig viser hun flygtningene, at det betaler sig at kæmpe og blive integreret.

Velvilje

Det hele startede med et almindeligt dansk aftenskolehold - genbrugsdesignholdet i DOF Allerød Fritidsskole med kreative



deltagere. Her blev designet smart genbrug af klokkestreng, gamle duge, bøger, cykelslanger m.m. De færdige produkter blev udstillet på to biblioteker og i den lokale Røde Kors-butik. En dag sagde underviser Henriette Rolf Larsen for sjov: "Skal vi invitere flygtninge med på holdet?". Straks var deltagerne med på idéen. Skoleleder Lena Becker, sørgede for, at der blev søgt om økonomisk støtte i DOF's initiativpulje.

To aviser skrev om idéen. Der blev holdt intro-møde, annonceret i avisen, med opslag og information til lokale kontakter, og opbakning manglede der ikke. Håndarbejds-lærere fra genbrugsdesignholdet og flere danske kvinder meldte sig som frivillige mentorer. Venligboerne spredte information via Facebook. Allerød borgere kunne stille genbrugsmaterialer i en garage, og der kom overvældende meget ind.

Kontakt til flygtningekvinder

Men det viste sig, at det ikke var så lige til at komme i kontakt med interesserede flygtningekvinder trods hjælp fra både Venligboerne og Dansk Flygtningehjælp. Først da initiativtagerne fik kontakt med en sagsbehandler i Integrationshuset i Allerød, kom der hul igennem. Socialrådgiveren var selv bidt af håndarbejde og forstod straks, at aftenskolen ville lave integration igennem håndens arbejde, og så blev holdt fyldt op.



Frivilligt og uformelt

"Vi kan sidde og tale med en kvinde om uddannelsesmuligheder ved syborde. Vi er ikke en offentlig myndighed, og problemer bliver løst på en uformel måde. Integrationshuset roser os, fordi vi skaber en anderledes stemning, og at kvinderne lærer, hvad det vil sige at gå til noget i sin fritid," fortæller Henriette Rolf Larsen.

I gruppen bliver der skabt et fællesskab og netværk. Man taler sammen, mens man arbejder, også om små og store problemer. Flygtningene får øvet dansk i praksis, og det styrker selvtilliden. Endelig får de erfaring med at deltage i faste aktiviteter og opleve glæden ved at lære nyt.

"Det første hold flygtningekvinder har sagt god for os. Samtidig er det en meget lærerig proces for de danske kvinder. Det er nogle meget unikke venskaber, der opstår," siger Henriette Rolf Larsen.

Kontakt

Skoleleder Lena Becker, tlf. 7020 6574, post@fritidsskoler.dk, www.fritidsskoler.dk

DOF Allerød Fritidsskole vil med dette projekt bidrage til integration af flygtningekvinder og samtidig give dem indsigt og viden om aftenskolekulturen i Danmark.

- Kurset er tilrettelagt som et aftenskolekursus på 24 lektioner over otte torsdage.

- Tilskud fra Initiativpuljen i Dansk Oplysnings Forbund (DOF)

- Hver deltager betaler 20 kr. eller kommer med en kage eller noget spiseligt

- Størstedelen af materialer er doneret fra Allerød borgere

Uledsagede flygtninge har godt af et efterskoleophold

Nawid Yusufi flygtede som 12 årig alene fra Afghanistan til Danmark. Et år på efterskole har lært ham om dansk kultur, har udviklet hans sprog og givet ham en faglig ballast, som han kan bruge på handelsskolen, hvor han er i gang med en HTX.

Nawid Yusufi var 12 år gammel, da han steg af toget på Københavns Hovedbanegård. En måned lang rejse fra Kabul i Afghanistan ender her i ankomsthallen. Nawid var uledsaget flygtning. Hans familie solgte jord i hjemlandet for at betale en menneskesmugler, der skulle hjælpe drengen til Danmark.

Krigen var meget nærværende for den 12 årige dreng, der flere gange oplevede selvmordsbombere tæt på. "Man hørte ofte eksplosioner nær ved, man frygtede konstant Taleban, og man kunne ikke gå i skole, fordi skolerne var lukkede. Så det var svært at forstille sig en fremtid". Derfor blev det besluttet, at han skulle flygte til Danmark, hvor han havde en ældre fætter, som kunne hjælpe ham.

"Min mor skulle ikke med, hun er analfabet og ville have svært ved at klare sig i et fremmed land," siger han.

Høje ambitioner

I dag bor han i en studieejlighed og går på HHX på Roskilde Handelsskole. Fritiden bruger han sammen med vennerne. Han er meget ambitiøs med studierne og bruger megen tid på dem.

"Når man har et navn som mit,

skal man jo klare sig bedre end de danske kammerater, så jeg prioriterer mit studie meget højt," siger Nawid, der håber at kunne læse videre på universitetet. »Jeg klarer mig faktisk fint på studiet, men jeg har stadig nogle problemer med specielt det skriftlige danske,« siger han og fortæller, at det danske sprog tager tid at lære.

På efterskole

"Man lærer helt klart bedst sproget, når man er sammen med nogen, der taler det, og min skolevejleder spurgte mig, om jeg ikke ville tage 10.klasse på efterskole," siger Nawid. Og da forstanderen på Faxehus Efterskole fortalte, at han ville få mulighed for ekstra timer, så han kunne blive dygtigere, var det et let valg.

"Det var fantastisk at gå på efterskolen," fortæller Nawid. Han fik en masse venner på efterskolen, og mange af dem ser han endnu. Han forbedrede sit faglige niveau, og udviklede sig personligt. Fik højere selvværd og lærte at se sine styrker og svagheder. "Men det, der virkelig gjorde en forskel for mig, var mødet med en masse andre unge", siger han og forklarer, at mange af hans fordomme blev skudt ned, når han i mødet med de

andre unge oplevede, at der er personer bag alle facader." På Faxehus opdagede jeg, at der for eksempel ikke er nogen grund til at være bange for folk, som er piercede og har mærkelige frisurer. Typer jeg før efterskolen kunne være lidt nervøs ved at møde", siger han og forklarer, at det bliver meget lettere, at få den danske kultur under huden, når man i døgndrift er sammen med unge, der har vidt forskellig baggrund og tænker forskelligt. Og så bliver man hurtigt bedre til sproget.

Godt for flygtningen og for samfundet

"Sproget handler jo ikke kun om at sige de rigtige ord på den rigtige måde, og det kan i øvrigt være svært nok, men man skal jo også finde ud af at kommunikere med sproget og lære alle nuancerne", siger Nawid og påpeger, at det kun kan lade sig gøre, hvis man er sammen med danskere.

"Jeg lærte utroligt meget på efterskole, og jeg vil klart anbefale, at andre flygtninge, både uledsagede og andre, tager et år på en efterskole", siger Nawid, der håber på, at stat og kommune vil give endnu flere flygtninge et efterskoleophold. "Det er helt sikkert godt for flygtningen, men det er også godt for samfundet, fordi flygtningen på efterskolen meget hurtigt bliver integreret", siger han.



Du kan gå på efterskole, hvis du er mellem 14 og 18 år gammel.

Du kan tage 8., 9. eller 10. klasse på efterskole.

I alt går der ca. 28.000 unge på de 250 efterskoler i Danmark.

Ud af dem har ca. 500 flygtninge- eller indvandrerbaggrund.

52 efterskoler reserverer pladser til flygtninge- og indvandrer-unge.

63 efterskoler tilbyder undervisning i dansk som andetsprog.

Der er mulighed for at få stipendium som tilskud til efterkoleophold, hvis mor og far ikke tjener så meget.

Du kan læse mere om mulighederne på efterskole for flygtningeunge på www.efterskole.dk/tosprogede



En vej til det danske arbejdsmarked

*Hvad har du arbejdet med?
Hvad er du god til?*

Koncentrationen i lokalet er intens. For de 17 kursister, der kommer fra Syrien, Eritrea og Iran, er ved at blive undervist i, hvordan man skriver et CV. Og de ved, at deres indsats har stor betydning for deres muligheder for at komme i praktik. Og et praktikophold i en virksomhed kan være den dør, der åbner for, at drømmen om et rigtigt arbejde kan blive til virkelighed.

Undervisningen er et af elementerne i et integrationsprojekt, som Esbjerg kommune og FOF Esbjerg tilbyder flygtninge. Projektet består af 13 ugers erhvervsrettet undervisning, der har fokus på at ruste deltagerne til at blive en del af det danske arbejdsmarked. Og så følges undervisningen op

med 13 ugers praktik i forskellige lokale virksomheder.

Arbejdspladskultur

"Vi lægger stor vægt på at gøre vores deltagere kloge på, hvad det er for en kultur, de skal være en del af", fortæller Lillian Møller Jensen, forstander i FOF Esbjerg. "Vi fortæller om dansk skik og brug og om kulturen på en dansk arbejdsplads. Vi kommer ind på helt jordnære ting som vigtigheden af, at man kommer til tiden. Vi fortæller om, hvordan man i vores kultur omgås med personer af det modsatte køn. Og i undervisningen diskuterer vi også de bredere værdier som ligestilling, ytringsfrihed og demokrati. Deltagerne vil rigtig gerne vide noget om, hvordan danskerne lever." "De kommer fra en kultur, hvor enhver må klare sig selv, så det

er svært for dem at forstå vores velfærdsmodel med skat, offentlige ydelser og fælleskabet, der hjælper de svageste. Så vi gør vores bedste for at ruste dem til at indgå naturligt i det danske samfund. Og de giver udtryk for, at de er rigtig glad for forløbet," fortæller FOF-forstanderen.

At brødføde sin familie

I undervisningslokalet er deltagerne nu færdige med at udforme deres CV. En af deltagerne, Saad, fortæller om sine drømme om livet i Danmark: "Jeg vil gerne arbejde som lærer i en skole. Jeg kommer fra Syrien, og indtil krigen tvang mig til at flygte, arbejdede jeg i 14 år som engelsklærer. Så jeg vil rigtig gerne lære dansk nok til, at jeg kan tage en uddannelse, så jeg også kan undervise her i Danmark og brødføde min familie", fortæller Saad, der



dog ikke lægger skjul på, hvad hans største drøm er: "Jeg håber, at krigen i Syrien snart slutter. For når krigen er slut, vil jeg gerne hjem igen". I første omgang glæder Saad sig dog til, at han skal i praktik på en skole, hvor han bliver tilknyttet modtagerklasserne.

Fra praktik til fastansættelse

At praktikken kan føre til et job, er Aladdin, der arbejdede som slagter i Syrien, et godt eksempel på. Han kom i praktik hos slagtervirksomheden Theilgaard, hvor han gjorde så godt et indtryk, at han nu er ansat i løntilskud. Slagtermester Viggo Theilgaard er så glad for hans arbejdsindsats, at han har tænkt sig at fastansætte ham: "Aladdin er rigtig motiveret. Og han leverer et godt stykke arbejde. Selvfølgelig kræver det noget ekstra af os at oplære en med begrænsede dansk kundskaber. Men i Aladdins tilfælde har det været umagen værd. Og jeg er indstillet på at tilknytte endnu

en flygtning, hvis jeg finder den rigtige, fortæller slagtermesteren, der i 2012 fik prisen som Årets æresslagter.

Kontakt

Lillian Møller Jensen, FOF Esbjerg
lmj@fof-esbjerg.dk Tlf. 75123805

Projektet er resultatet af en samarbejdsaftale mellem Jobcenter Esbjerg og FOF Esbjerg.

Opgaven er bringe deltagerne i ordinær beskæftigelse eller uddannelse – alternativt at bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. I 13 uger undervises kursisterne to dage om ugen i arbejdsmarkedsforståelse, samfundsforståelse, arbejdsmarkedsdansk og jobsøgning. Undervisningen er et arbejdsmarkedsrettet supplement til den danskundervisning, som deltagerne modtager i sprogcenteret 3 dage om ugen.

Herefter kommer deltagerne i 13 ugers praktik. FOF skaffer bl.a. praktikpladser hos lokale erhvervsdrivende.

I 2015 gennemgik 40 flygtninge forløbet og i 2016 forventes det, at yderligere 80 gennemfører det todeltede projekt.

En ny tilværelse i Danmark

FOKUS FlexPraktik er et fleksibelt tilbud til nyankomne flygtninge. Her bruges folkeoplysningen til at gøre flygtninge i stand til at handle og blive deltagende i det danske samfund og på det danske arbejdsmarked. "Jeg vil gerne have en uddannelse som sygeplejerske og arbejde i Danmark," fortæller 27-årige Teklemichael Habte fra Eritrea.

Sygeplejerske

Teklemichael Habte har boet i Danmark i 10 måneder og har været en del af FOKUS FlexPraktik i fem måneder. Han er uddannet sygeplejerske og nåede at arbejde halvandet år som sygeplejerske i Eritrea, før han blev nødt til at flygte. I dag går han målbevidst efter at komme til at arbejde som sygeplejerske i Danmark. Vejen dertil går gennem Fokus FlexPraktik, der er et tilbud for flygtninge under Daghøjskolen FOKUS i Aalborg.

Netværk

Aalborg Kommune har pt. omkring 75 flygtninge, der deltager i FOKUS FlexPraktik sideløbende med deres danskuddannelse på Sprogcenter Aalborg. "FOKUS FlexPraktik er ét blandt flere beskæftigelsesrettede projekter, som vi henviser de nyankomne flygtninge til for at hjælpe dem videre ud på arbejdsmarkedet eller i uddannelse. Fordelen ved at samarbejde med eksterne aktører, som f.eks. FOKUS FlexPraktik, er, at FOKUS har et andet netværk end kommunens egne virksomhedskonsulenter. Vi udvider

dermed mulighederne for at finde praktikpladser og jobåbninger," fortæller Gurli Fuglsang Joensen, konsulent på Jobcenter Sekretariatet i Aalborg Kommune.

Den enkeltes ressourcer

Tecklemichael Habtes forløb i FOKUS FlexPraktik er tilrettelagt, så det støtter ham bedst muligt i at nå sit mål. Han skal lige straks påbegynde sit 13-ugers praktikforløb på et plejehjem, så han kan træne sine kompetencer og få relevant sprogtræning i forhold til omsorgsområdet, som er et realistisk mål på kortere sigt. Andre har andre forudsætninger og andre mål. FOKUS FlexPraktik er derfor bygget op omkring en række brikker, der kan sættes sammen på forskellige måder - så det bliver til individuelle forløb, der er skræddersyet til den enkeltes ressourcer og behov, inden for fælleskabets ramme.

"Jeg lærer mange forskellige ting igennem FOKUS FlexPraktik. Jeg har lært om regler og om kulturen i Danmark og for eksempel har jeg i dag lært om politik. Generelt har jeg lært mange ting omkring Danmark.

Vi taler meget dansk her, og det er godt, særligt fordi jeg gerne vil lære at tale og læse dansk, så jeg kan tage en uddannelse. Jeg har ansvaret. Det har regeringen og kommunen ikke," siger Teklemichael Habte.

Forståelse og indsigt

FOKUS FlexPraktik supplerer den danskundervisning, som nyankomne flygtninge skal følge, med undervisning i dansk samfund,

kultur og arbejdsmarked samt undervisning i matematik, bevægelse, kommunikation og samarbejde. Derudover har alle deltagerne mulighed for at gå gratis på hold med fitness, madlavning eller kreativitet hos FOKUS Folkeoplysning, hvor de kan møde danskere og få mulighed for at udbygge deres netværk, få trænet deres sprogkunderskaber og blive en del af et fællesskab.

"Folkeoplysning handler bl.a. om at tage udgangspunkt i det enkelte menneskes ressourcer og engagement. Et praktikforløb skal således være lystbetonet og give mening for den enkelte. Samtidig med, at det giver læring og kompetencetræning. For virksomheden der tager flygtninge i praktik, er det folkeoplysende element at skabe forståelse og indsigt i andre kulturer og se muligheder i de nye tilflyttere.

FOKUS FlexPraktik indeholder også undervisningselementer, som supplerer praktikken og danskundervisningen. Det handler om at skabe engagement, faglig indsigt og livsmestring, så flygtninge bliver i stand til at handle og deltage i det danske samfund," fortæller Bjørn Salling, der er skoleleder hos FOKUS Folkeoplysning.

Kontakt

Afdelingsleder Søren Mortensen, Mortensen@fokus-folkeoplysning.dk

FOKUS Folkeoplysning består af to virksomheder med fælles ledelse og administration.

Aftenskolen er etableret som en forening, der fungerer efter reglerne og folkeoplysende foreninger.

Daghøjskolen er etableret som en selvejende institution. I praksis fungerer de begge som social økonomiske virksomheder.

Jeg drømmer om at arbejde som
sygepleje og sygeplejerske assistent og SOSU assistent og
Jeg ønsker at opgradere min
profession sygeplejerske-uddannelsen.

* # NY I DANMARK.

* # NU ER JEG FLYGTNING.

* # Engang var jeg flygtning

HISEN

Tek Michael

21/1/2016



Unge får afmystificeret flygtninge

På Struerskolen er syriske Hussin ansat som mentor for de fire syrere, som skolen løbende har ansat i virksomhedspraktikker. Hussin sørger for en god trivsel og oversætter arbejdspladens kultur for de nye praktikanter. Kostskolens elever og medarbejdere får afmystificeret hvad flygtninge er, og de syriske praktikanter oplever dansk arbejdskultur og indgår som en naturlig del af fællesskabet.

Det seneste år har Struerskolen, der er en af de frie fagskoler, haft et tæt samarbejde med Jobcenter Struer om at tage imod syriske virksomhedspraktikanter i tre måneders forløb. Praktikanterne har jobs som køkkenmedarbejder, som pedel og som rengøringsassistent. Bindeleddet er skolens mentor Hussin Hassan Hussin på 46 år. Han startede selv som praktikant og er nu blevet fastansat på skolen som mentor og pedel. Praktikanterne kommer på kostskolen to dage om ugen, mens de går på sprogskole de resterende tre dage.

Inddragelse giver gensidig læring

På skolen arbejder de med at inddrage praktikanterne mest muligt, så der sker en gensidig læring. Når praktikanterne starter, skal de præsentere sig på morgensamling, så alle elever og medarbejdere kender dem. Det afføder mange spændende snakke på skolen. For eksempel fortæller de kvindelige praktikanter med stor stolthed, at de hjemme i Syrien var husmødre. Disse helt konkrete personhistorier er fantastiske for eleverne til at forstå forskellene

i kulturer og de udfordringer, der kan være ved at komme til et nyt land.

Kostskolen lægger også stor vægt på, at alle spiser med til den daglige fællesspisning, så praktikanterne oplever en vigtig del af dansk kultur. Og selvom det danske og engelske ofte ikke rækker så langt, kommer både eleverne og medarbejdere langt med "google translate" til arabisk – noget, der skaber mange smil over de mærkelige tegn og forsøg på udtale.

"For eksempel kommer vi til at snakke om, hvad den blomkålsalat, vi spiser, mon hedder på engelsk, og så opstår der snakke om vores forskellige madkulturer. Nogle af praktikanterne har også lavet syrisk mad til eleverne og fortalt om syrisk madkultur. Det var en stor succes, og det er noget, vi gerne vil udvikle mere til gavn for både vores elever og praktikanter", fortæller forstander på Struerskolen Else Marie Markvorsen.

Flygtninge giver merværdi

Else Marie Markvorsen oplever en stor merværdi for skolen ved at have de syriske flygtninge ansat. Det handler om, at skolen bygger på rummelige værdier, der gerne vil favne mangfoldighed og i dette fællesskab skabe personlig og mellemfolkelig udvikling. Mødet har også skabt venskaber. Per Holst Hansen, der er serviceleder på skolen, har stadig kontakt til skolens første praktikant, 33 årige Neroz Muhammed Imo (som alle kaldte "Nusser"). Efter seks måneder i praktik på Struerskolen kom hun i fuldtidsjob på produk-

tionsvirksomheden Westpack i Holstebro. Per og hans familie har efterfølgende været med til "eid"-fest efter ramadanen hos Neroz og hendes familie, hvor de sammen med 250 andre festede til et overflødighedshorn af spændende syriske retter, sodavand og te. "Mangfoldighed og åbenhed er netop i Struerskolens DNA. Det er de værdier, vi hele tiden kommunikerer over for vores elever. At der skal være plads til alle, og at vi alle har noget at byde ind med. Det styrkes i høj grad af vores syriske medarbejdere, som vi alle på skolen er glade for at have hos os", afslutter Else Marie Markvorsen.

Kontakt

Forstander Else Marie Markvorsen, tlf. 9785 0822 eller på post@struerskolen.dk eller jobkonsulent hos Jobcenter Struer Ingvard Jensen, tlf. 9684 8289 eller ivj@struer.dk

Man kan have en praktikant i virksomhedspraktik tre måneder (13 uger) ad gangen. Det kan være muligt at forlænge til 26 uger.

Med støtteordningen betaler skolen 1.600 kr. netto per praktikant i måneden.

Man kan have en praktikant per fem medarbejdere på en arbejdsplads.



Uldum Højskole er en højskole, der blandt andet tilbyder fag som dans, friluftsliv og madlavning.

Dansk som andetsprog er et fag, unge flygtninge kan tage på Uldum højskole, hvor der er fokus på at blive bedre til at forstå og udtrykke sig på dansk. Der er mulighed for at gå til prøve i dansk, det sker i samarbejde med sprogskolen og integrationsmedarbejderen i den kommune man kommer fra. Kommunen kan tilbyde højskoleophold til flygtninge under integrationsprogrammet.

I integrationsfasen kan flygtninge få tilbudt et integrationsprogram, jf. INL § 16, som omfatter danskuddannelse, kursus i dansk samfundsforhold samt tilbud om vejledning og opkvalificering

Dansk – morgen, middag og aften

Højskoleopholdet blev for Hani Walid et sted, hvor læring både foregik i den formelle undervisning og i hverdagen på skolen. Det blev også en tid med fællesskab, samvær og hverdage i selskab med andre unge mennesker. Hani blev en del af højskolemiljøet som led i sit integrationsprogram.

Sproglige udfordringer

På Uldum Højskole lærer flygtninge dansk sprog og kultur, men ikke kun i den formelle undervisning.

Når man er på højskole, er alle døgnets fireogtyve timer inkluderet. Pludselig er det ikke kun i et undervisningslokale, der er mulighed for at lære, men også hen over middagsbordet eller i dagligstuen, hvor eleverne hygger sig sammen. Det at lære dansk foregår morgen, middag og aften.

Det bliver en del af hverdagen, fordi Hani er omgivet af unge etniske danskere, der taler sproget flydende.

Det giver Hani Walid mulighed for hele tiden at øve sig i dansk.

Det er både lærerigt og sjovt. De sproglige forhindringer bliver udfordret – forhindringer der pludselig bliver selvfølgeligheder. Højskoleopholdet er for Hani med til at styrke troen på hans fremtidsdrømme og en

åbning ind til det danske samfund. Hani er heller ikke i tvivl, når det kommer til en fremtid i Danmark: Jeg vil ikke på kontanthjælp, jeg vil

arbejde. Kunne jeg arbejde 12 timer om dagen, ville jeg være lykkelig"

Netværk og kæreste

For Hani var det at komme på højskole et møde med nye muligheder og fordele. Hani Walid understreger glæden ved at kunne tage kontakt til lærere eller andre elever, når noget forekommer utydeligt eller uforståeligt. Hani har også mærket, hvordan højskolen har åbnet muligheden for at skabe sig et netværk. Nye venskaber er opstået, og for Hani Walid er der også blevet plads til en kæreste. "Jeg tænkte først, du snakker ikke dansk, du kan ikke få venner på højskolen. Men så møder man de andre, og de vil gerne hjælpe en med at forstå sproget, og snakke langsomt for ens skyld. Det er så dejligt", fortæller Hani.

Nærmere sine drømmes mål

For Hani er det vigtigt at lære dansk, fordi det styrker hans muligheder i det danske samfund. Hans drømme om fremtiden og

ønsket om at blive mekaniker kommer nærmere i takt med, at andre livsområder udfyldes.

"Jeg vil ikke på kontanthjælp, jeg vil arbejde. Kunne jeg arbejde 12 timer om dagen, ville jeg være lykkelig," siger han.

Opholdet på Uldum højskole får en afgørende rolle for Hani, fordi det både kan tilbyde danskundervisning, et fællesskab med sociale aktiviteter og styrke hans sproglige egenskaber, uden at det behøver at være bundet til undervisningsprocesser og læringsstrategier. Selve læringsformen for at lære dansk ændrer sig på en højskole, fordi andre muligheder frigives.

Kontakt

Underviser Charlotte Heiden,
26 22 48 33, ch@sangaften.dk



Guider bygger bro mellem flygtninge og kulturliv

Det er fyraftenstid. Og forår i april. Ildsjæle i det lokale foreningsliv er mødt op til et arrangement med fællesspisning, foredrag og flygtninge som omdrejningspunkt. Flygtninge skal have job, de skal have bolig, og de skal integreres, men i aften er fokus på, hvordan vi introducerer flygtninge til kulturelle aktiviteter.

Mødet finder sted i Immigrantmuseet, og det indledes med et kulturhistorisk foredrag om 500 års indvandring, flygtningestrømme og kultur møder i Danmark og

Furesø Kommune. Herefter fortæller Tue Bertelsen om tankerne bag projektet, Kulturguider for flygtninge. Tue Bertelsen er formand for Kulturelt Samråd Furesø.

Kernen i projektet er at opbygge et netværk af kulturguider, hvis opgave bliver at give flygtninge et indblik i det lokale kulturlivs mange muligheder. Helt konkret vil kulturguiderne ledsage flygtningefamilier, børn og unge til kulturelle aktiviteter. Alle aktive i Kulturelt Samråd Furesø og dets medlemsforeninger vil få mulighed for at melde sig til opgaven.

Ildsjæle i det lokale foreningsliv
De fremmødte sidder tæt bænkedede for sammen at udvikle ideer til kulturelle arrangementer. Forsam-

lingen repræsenterer et bredt udsnit af det lokale kulturliv, hvilket også afspejles i ideerne. Deltagerne ser frem til at bygge bro mellem flygtningene og det lokale kulturliv: "Vi glæder os til at lære flygtningene at kende og byde dem velkommen til det kulturelle foreningsliv. Der kan åbnes døre til foredrag, film, samvær, rejser, dans, teater, skønne hobbyer, udstillinger, billedkunst, musik, lokalhistorie og kulturarv", fortæller Ilse Schødt, medlem af Furesø Musikforening og folkeoplysningsudvalget i Furesø Kommune.

Across Borders/ Over Grænser

Flygtninge med opholdstilladelse, nogle med familier, er også mødt op. Immigrantmuseet danner netop nu ramme om udstillingen Across Borders/Over Grænser, hvor flere flygtninge fortæller deres historie. En af dem er Fred, der oprindeligt kommer fra Nigeria, men nu bor i Furesø. Han har hørt om kulturguideinitiativet fra sin sprog lærer Marta Likierska, der står bag udstillingen. Og han har taget både hustru og datter med

for at blive klogere på kulturguidernes tilbud.

Til højre for Fred sidder Raul La Rosa. Han skal snart pensioneres og har et ønske om at lære mere om kunst, kultur og historie. "Jeg skriver selv", fortæller han senere under middagen til sin bordfælle Cathrine Kyø Hermansen, museums- og arkivchef ved Furesø museer. "Jeg kommer oprindeligt fra Chile og har arbejdet i mange år som hold-træner for FC Nordsjælland. Lige straks rejser jeg til Ghana for at træne nogle fodboldhold. Når jeg vender hjem, vil jeg være aktiv i netværket af kulturguidere og forsætte med at skrive mine erindringer."

Cathrine er ikke sen til at gribe bolden og tilbyder hjælp med publicering. Immigrantmuseet åbnede i 2012 og indsamler og formidler fortællinger om flugt, migration og integration historisk og aktuelt. I løbet af mødet melder flere af de fremmødte sig som kulturguidere. Og i tiden efter arrangementet strømmede det ind med nye ideer fra de nytiltrådte kulturguidere.

Kontakt

Tue Bertelsen, formand, Kulturelt Samråd Furesø: tue.bertelsen@gmail.com; T: 40 84 75 35

Anja Tollan, projektleder, Landsforeningen Kulturelle Samråd i Danmark: at@kulturellesamraad.dk; T: 26 95 73 83


Landsforeningen Kulturelle Samråd i Danmark har taget initiativ til projektet

Kulturelt Samråd Furesø består af 44 lokale foreninger, herunder lokalhistoriske foreninger, teatergrupper, musikforeninger, museer og billedskoler.

Projektet foregår i Furesø Kommune

Projektet modtager støtte fra Kulturministeriet.





Verdens Brændpunkter er udviklet på Klaverfabrikken og er dermed støttet via de midler, huset modtager som regionalt spillested.

Som noget nyt vil kommende musikere blive undervist af en professionel storyteller. Uddannelsen er støttet af Interkulturelt Center.

Prisen for foredrag, koncert og undervisningsmateriale afhænger af antallet af elever og ligger mellem 1600 kr. og 7000 kr., som går til dækning af musikernes honorar.

Kulturstationen Vanløse og Amager Kulturpunkt har taget den opgave på sig at formidle foredrag og koncerter i København. Det er dog et ønske, at Verdens Brændpunkter vil nå endnu længere ud til kulturhuse, folkeskoler, gymnasier, højskoler og efterskoler m.fl. landet over.

Nadin Al Khalidi og bandet Tarabband spiller arabisk musik skabt i Sverige. Når hun går på scenen, viser hun de få ting frem, som hun tog med sig, da hun flygtede fra Irak til Sverige i 2002: En dukke, et fotoalbum, hendes farfars tallerken og et kassettebånd med Joan Baez. De er en væsentlig del af hendes historie, og for hende er både musikken og den personlige fortælling en måde at bearbejde de krigsoplevelser på, som også er en del af bagagen. Samtidig er hun optaget af at bygge bro og skabe forståelse

mellem kulturer.

Hvordan var det at leve med frygten? Hvordan har din familie det i dag? Var dine forældre kriminelle? Og har du en pistol i din taske? Det er bare nogle af de mange forskellige spørgsmål, som danske og svenske unge ind i mellem stiller, når de hører om Nadins baggrund som flygtning. Og hun svarer gerne på det hele: "Jeg er ikke sensitiv omkring min historie. Jeg vil gerne dele den. Og når vi mødes omkring musikken og taler sammen, holder vi håbet i live."

Foto: Claes Thuresson

Skoleelever og flygtninge mødes omkring musikken

Syrien, Mali, Ungarn, Irak, Brasilien. Ved første øjekast kan det være svært at se, hvad der binder de fem lande sammen. Men selv om geografi og kultur er forskellig, så har landene det til fælles, at de er nogle af "Verdens Brændpunkter".

De er ramt af konflikter eller gennemgribende problemer og derfor valgt ud som fokusområder for et musik- og samfundsfagligt skoleforløb udviklet og produceret på det kombinerede kulturhus og spillested Klaverfabrikken i Hillerød af spillestedsleder, Jens Jepsen, og musik-booker, Jens Rømer. I efteråret 2016 er det Syrien, der er i fokus, og til foråret 2017 er der afghanske musikere på plakaten. Fælles for den kommende sæsons musikere er, at de alle er flygtninge.

Musik og personlige beretninger

"Det er et simpelt koncept", fortæller Jens Rømer, og beskriver projektet: Herboende musikere med anden etnisk baggrund, fortæller de personlige beretninger om deres liv og det land, de kommer fra, ja måske endda er flygtet fra. Foredragene krydres med musikalske smagsprøver og afholdes på Hillerøds skoler. Bagefter inviteres eleverne ind på Klaverfabrikken til en koncert, hvor de samme musikere spiller musik med rødder i det land, de oprindeligt stammer fra.

Skudsår skaber ro

Foredrag og koncerter henvender sig kun til skolernes ældste elever. Det er dog også de hormonelle teenagere, det normalt kan være

allersværest at fastholde og engagere. Men her er det som regel ikke noget problem. De personlige historier, øjenvidneberetningerne, gør landene og de konflikter, de er ramt af, mere nærværende og aktuelle. Eleverne lytter – både til fortællingerne og musikken.

"Den personlige relation styrker oplevelsen af musik, som ellers kan virke fremmedartet", siger Jens Jepsen. "Og når musikeren lige hiver op i trøjen og viser et skudsår frem, så er der ro i salen", tilføjer Jens Rømer. Samtidig peger de to organisatorer på, at foredragene både øger forståelsen for de vanskelige situationer, der får mennesker til at forlade deres land, og derudover danner grundlag for en sund snak om kildekritik, for "det er jo den type historier, der ofte mangler i mediebilledet".

Springbræt for karriere

Syriske Nour Amora og Mohamed Diab er begge flygtet i 2014 og bor i dag i henholdsvis Danmark og

Sverige. Til forskel fra nogle af de tidligere medvirkende i Verdens Brændpunkter, der allerede er veletablerede i musiklivet, håber de, at deres medvirken kan blive et springbræt og en mulighed for at tage hul på en ny musikalsk karriere her i Skandinavien.

For hver ny sæson kommer der nye lande til. "Desværre løber vi jo nok aldrig tør for brændpunkter," siger Jens Jepsen, hvilket ellers ville være den ultimative sejr for den gensidige mellem menneskelige forståelse. Men hvis man kan mødes gennem den personlige fortælling og musik i Hillerød – eller et andet sted i Danmark – er man da nået et stykke ad vejen.

Kontakt

Jens Rømer på tlf. 20880825 eller world@klaverfabrikken.dk



Foto: Vibeke Sonntag

Det handler om den personlige fortælling, øjenvidneberetningen, når vi skal forstå de konflikter, der raser ude i verden, mener folkene bag Verdens Brændpunkter, Jens Jepsen og Jens Rømer.

En dåseåbner til Danmarks asylansøgere

Mellemfolkeligt Samvirke underviser på asylcentre i Danmark. Asylansøgerne får konkrete redskaber til kulturmødet med både danskere og andre asylansøgere, til at håndtere konflikter og til at få blik for deres egne ressourcer, og hvordan de bedst kan bruge dem.

Fem mennesker har travlt med at pakke tørret spaghetti ud. Spaghettien bliver hurtigt samlet i bundter, som tapes sammen. En ung kvinde diskuterer med to unge mænd, hvordan de bedst kan binde bundterne sammen, så de bliver til en lang snor, der ikke knækker. Imens står to ældre mænd ivrigt og gestikulerer til de unge. De må ikke sige noget. Gruppen skal bygge en bro sammen. En spaghettibro. Alle i gruppen er fra Syrien, men ofte vil de i deres hverdag på asylcenteret Avnstrup møde mennesker, de ikke taler samme sprog som. Derfor tvinger øvelsen dem til at samarbejde med de andre uden at kunne tale. Gruppen griner ofte, og stemningen er meget lettere, end da dagens program blev præsenteret. Dagens kursus finder sted på asylcenteret Avnstrup. Kursisterne i dag er nytilkomne asylansøgere, der har været i Danmark i under en måned. Langt de fleste af dem

kommer oprindeligt fra Syrien, og mentalt befinder mange sig stadig i hjemlandet.

Kommunikation på tværs

Asylansøgerne på Avnstrup er omgivet af fremmede mennesker og skal finde fodfæste. Det skal Mellemfolkeligt Samvirkes workshop hjælpe dem med. Kursisterne får konkrete redskaber til at håndtere konflikter med og til at møde nye mennesker. Øvelserne hjælper også asylansøgerne til at åbne op for hinanden på nye måder. Underviser Christel Winther fortæller: "Det er meget inspirerende at møde deres store engagement. Selvom der er sprogbarrierer, vil de gerne lære og deltage i øvelserne. Den måde, de lukker os ind på, og deres umiddelbare taknemmelighed er utrolig overvældende og meget positiv." For den unge kvinde Shahd Shemi fra Damaskus, der kom til Danmark for omkring en måned siden, er øvelserne gode, fordi "Jeg lærer

at kommunikere med mennesker fra et andet land og med en anden livsstil. Vi lærer at forstå andre mennesker og give dem en chance, og på den måde får vi nye venner og et bedre forhold til vores naboer på asylcenteret."

Det legende

"MS' undervisningsmetoder kan bruges til at gøre deres hverdag lidt bedre ved at give dem en pause fra hele tiden at gå og tænke på deres egen fremtid og på den familie og de venner, de har efterladt i for eksempel Syrien," forklarer Christel Winther. Hun uddyber: "Leg sætter mennesker i en situation, hvor de er mere åbne over for hinanden, for læring og for at fortælle nogle af de historier, de måske ikke er vant til at fortælle til hinanden. Så legen kan fungere som en slags dåseåbner." For Shahd Shemi fungerer det legende ved øvelserne godt: "Ved at være legende og lave øvelserne får vi mulighed for at lære hinanden



Foto Helga Theilgaard

at kende på en anden måde. Du kan gennem øvelserne fornemme, om en person er glad eller ked af det på en anden måde.”

Frivillige giver energi

Christel Winther fortæller: ”Vi bruger frivillige undervisere, fordi de har en helt anden energi. Det er selvfølgelig vigtigt, at materialet kvalitetssikres af Mellemfolkeligt Samvirke, men de frivillige har et unikt engagement. De vil gerne ud og bruge deres evner som undervisere i arbejdet med asylansøgere.” For flere af deltagerne er det overvældende og meget positivt at opleve, at de frivillige selv vælger at bruge tid og energi på at komme og være sammen med dem.

Kontakt

Uddannelseschef, Helle Gerber
(hge@ms.dk)

Undervisningen gennemføres i et samarbejde mellem Røde Kors, der driver asylcenteret i Avnstrup, og Mellemfolkeligt Samvirke, der har erfaringer med kurser og undervisning bl.a. fra Jordan og Palæstina.

Undervisningsmetoderne er udviklet til at hjælpe mennesker med at tage scenen og finde ud af, at de har en stemme og mulighed for at bidrage til samfundet.

Mellemfolkeligt Samvirke har samarbejdsaftaler med Asylcentrene Avnstrup, Dianalund og Kongelunden.

Underviserholdet består af frivillige og undervisere fra Mellemfolkeligt Samvirkes uddannelsesteam.

Flygtninge undervises i asylcentrene inden for temaerne:

- 1) konfliktforebyggelse,
- 2) hverdagsstrategier
- 3) medborgerskab



Her lærer de mere end sprog

"Jeg vil gerne møde danskere og træne sproget". Sådan lyder det fra 14-årige Haman, som ellers taler et udmærket dansk, når man tænker på, at han kun har været i landet i syv måneder.

"Jeg kommer fra Syrien og er familiesammenført. Først boede jeg i Christiansfeld, og så har jeg været her på skolen i seks måneder." Haman har store ambitioner og er målrettet. Han vil videre. Drømmen er at blive læge, men i første omgang gælder det gymnasiet.

Medborgerskab

Haman lærer dansk på PULS under Ungdomsskolen Kolding. Foruden dansk undervises i matematik, engelsk og medborgerskab.

Det sidste fag har et bredt indhold, forklarer skolens integrationsmedarbejder Mursalin Esmati.*

"Vi taler om frihed og dansk kultur, om EU og det danske samfund og om demokratiet. På kvindernes internationale kampdag nyligt talte vi f.eks. om, at respekten for kvinder og mænd er den samme her i Danmark", fortæller Mursalin og fortsætter: "Vi taler også om, at religion er en privat sag. Jeg prøver at lære dem at være skeptiske overfor, hvad de hører fra f.eks. imamen. Nogle af dem er meget religiøse, når de ankommer. De ser det som en selvfølge, at de skal til fredagsbøn. Jeg forsøger så at overbevise dem om, at skolegangen er vigtigere".



Fritidsundervisning og klub integrerer

Haman prioriterer netop skolegangen højt. Lige nu har han pause, men han skal tilbage og læse den tekst færdig, han var i gang med. Pausen bruges i det store fællesrum på ungdomsskolen, hvor der er plads til såvel snak som fysiske aktiviteter. En større gruppe unge af forskellig oprindelse spiller "rundt om bordet" ved det ene bordtennisbord, andre har gang i billardkørerne.

Om aftenen fungerer rummet som klub for eleverne i ungdomsskolens fritidsundervisning. Her kommer Haman også et par aftener om ugen, da han følger ekstra dansk samt et kreativt fag. Han har også planer om at følge fysik, biologi og tysk, som skal ruste ham til gymnasiet.

"Vi opfordrer dem til at følge aftenundervisning i ungdomsskolen og komme i klubben. Den slags fritidstilbud er jo ukendt for dem, så det er ikke alle, der benytter sig af det – og mest dem, der taler bedst dansk", oplyser Mursalin Esmati og begrundet: "Det betyder meget, at de kommer ud og er sammen med danskere og på den måde lærer om danske normer og opførsel. De kan lære spillereglerne".

Fodbold i fritiden

Af samme grund forsøger ungdomsskolen at motivere de unge til at deltage i andre fritidsaktiviteter og de bliver oplyst om kommu-

nens fritidspas, der giver tilskud til fritidsaktiviteter. Haman spiller fodbold et par gange om ugen. Det foregår i en klub, hvor der primært er unge med anden etnisk baggrund, men da en del af dem er født i Danmark er det fælles sprog dansk. På sigt vil han gerne ind i en klub med danskere. "Jeg vil gerne have danske venner. Besøger man danskere, kan man se, hvordan de bor, hvad de spiser, og hvad de laver i deres fritid", siger han. Mursalin Esmati er enig: "Det er en stor fordel for integrationen, hvis de kommer ud i foreningslivet i fritiden".

Mursalin har selv rødder i Afghanistan og kom til landet i 1997, hvilket er en stor fordel i arbejdet, påpeger han. "Jeg er også en slags mentor for dem, da jeg selv har flygtningebaggrund. Det er altid noget andet, når man selv har oplevet de ting, som de har oplevet," siger han og opsummerer målet med sit arbejde: "Jeg minder dem om, at de skal have ambitioner og sætte sig mål. De skal selv opsøge viden og ikke bare sidde for sig selv."

Kontakt

Viceungdomsskoleinspektør Mikkel Holst Villadsen,
mivi@kolding.dk
Læs mere på Ungdomsskolen Koldings hjemmeside,
www.ungkolding.dk

Ungdomsskolen Kolding er et kommunalt tilbud til unge i Kolding Kommune, som kan benyttes, fra man starter i 7. klasse, til og med det år, man fylder 18 år.

PULS står for "Personlig Udvikling, Læring og Socialisering" og har primært til mål at kvalificere sent ankomne flygtninge og asylansøgere i alderen 13-17 til folkeskolens afgangsprøver. Samtidig arbejdes der for en god integration herunder med emner som demokratisk dannelse og medborgerskab. Unge, der er ældre, undervises i Sprogklasserne samme sted, hvor undervisningen sker i samarbejde med Sprogskolen.

PULS samarbejder også med ungdomsskolens fritidsundervisning og klubvirksomhed. Af de i alt 36 elever på PULS (marts 2016), er 12 tilmeldt fritidshold om aftenen, mens en er tilmeldt en lokal fritidsklub.



Folkeoplysning for Flygtninge består af: AOF Danmark, Daghøjskoleforeningen, DAOS, DATS – Landsforeningen for dramatisk virksomhed, DEO, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Oplysnings Forbund, Efterskoleforeningen, Europabevægelsen, FOF, Folkekirken Ungdomskor, Folkevirke, Fora, Frie Fagskoler, Grundtvigsk Forum, Grænseforeningen, Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark, Kulturelle Samråd, Kulturhusene i Danmark, KULU, LOF, Mellemløst Samvirke, SFOF, Ungdomsskoleforeningen.